

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/55/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121205922
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8121205922.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobkyne A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XXX/XX, E., právne zastúpený JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom so sídlom Mlynská 28, 040 01 Košice, IČO: 355 706 61, proti žalovanej Alianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00151700, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 29C/59/2021 – 114 zo dňa 20.06.2022, jednohlasne takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok.
- II. Náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol následovne:

„I. Návrh žalobkyne na prerušenie konania z a m i e t a.

II. Žalobu z a m i e t a.

III. P r i z n á v a žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.“

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil § 420 ods. 1 – 3, § 427 ods. 1, 2, § 441 Občianskeho zákonníka, § 193 CSP, § 3 ods. 2 písm. a/, § 4 ods. 1 písm. c/, e/ a f/, § 4 ods. 2 písm. k/, § 16 ods. 1, § 53 ods. 2, § 53 ods. 4 zákona č. 8/2009 Z.z.

3. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 9C/9/2021 uplatnila nárok za rovnakých skutkových okolností, pričom išlo o nárok na náhradu škody titulom bolestného. V predmetnej právnej veci rozhodol súd prvej inštancie tak, že nárok zamietol, a v konaní pred Krajským súdom v Prešove sp.zn. XXX/XX/XXXX bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdené. Oba konajúce súdy vychádzali zo skutočností, ktoré boli nemenné aj v tejto prejednávanej veci, a to že jedinou príčinnou poškodenia zdravia žalobkyne pri dopravnej nehode bolo jej konanie pri prechádzaní cez vyznačený priechod pre chodcov v centre mesta F. v ťažkej opilosti, kedy nesprávne zareagovala na prichádzajúcu jazdnú súpravu tvorenú traktorom a plne naloženiu vlečkou. O tom svedčila fotodokumentácia z dopravnej nehody, znalecký posudok vypracovaný v dôsledku tejto vyšetrovanej dopravnej nehody, kde dospel znalec k záveru, že práve žalobkyňa vytvorila náhlu prekážku motorovému vozidlu, ktoré už nemohlo nijakým spôsobom zrážke zabrániť. Súd prvej inštancie poukázal na ust. § 441 O.z., kde je možné za zavinenie poškodenie vyvinieť, a to ak poškodený spôsobil škodu výlučne sám, Zároveň poukázal aj na § 428 veta druhá O.z., kde ak chýba príčinná súvislosť medzi okolnosťami, za ktoré prevádzkovateľ objektívne zodpovedá za škodu, a vzniknutou škodou, je možné vychádzať z týchto skutočností, a voči prevádzkovateľovi by

bola náhrada škody neprimeraná a neúnosná, ani z hľadiska reparačného. Ďalej súd prvej inštancie poukázal na celý rad rozhodnutí Ústavného súdu SR, napr. I.ÚS 87/93, PL.ÚS 16/95, II.ÚS 80/99, III.ÚS 356/06, z ktorých vyplýva, že pokiaľ ide o určitú právne relevantnú otázku, ktorá sa opakuje v rovnakých podmienkach, dáva sa aj rovnaká odpoveď. Toto sa týka aj predmetnej právnej veci. Okrem toho z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/133/1999, 2Mcdo/2/2014, 5Mcdo/16/2010 vyplýva, že pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá hmotnoprávna otázka účastníkov v súdnom konaní, a má sa tá istá otázka prejudiciálne riešiť, je viazaný konajúci súd skorším posúdením. Z týchto dôvodov sa súd prvej inštancie domnieval, že v súvislosti s § 193 CSP existuje viazanosť vyplývajúca z rozhodnutí Okresného súdu Prešov sp.zn. 9C/9/2021, v spojení s Krajským súdom v Prešove sp.zn. 7Co/32/2021. Rovnako je viazaný konajúci súd so znakom skutkovej podstaty trestného činu, ku ktorému citoval viaceré rozhodnutia NS SR v bode 57. rozhodnutia, a dospel k záveru, že viazanosť vyplýva aj analogicky z priestupkového konania, ktoré dopadlo tak, že za vinníka bola stanovená žalobkyňa, nie prevádzkovateľ motorového vozidla. Zopakoval skutočnosti, ktoré z tohto konania vyplynuli, a odôvodnil príčinu dopravnej nehody porušením § 53 ods. 2 a 4 zákona č. 8/2009 Z.z., z ktorej vyplýva, že chodec je povinný ísť po priechode pre chodcov, a na mieste prechádzania chodí vpravo, pričom nesmie vstúpiť na vozovku, ak prichádza vozidlo v pravom pruhu prednostnej jazdy, ak sa chodec nachádza na vozovke, musí takémuto vozidlu bez meškania uvoľniť priestor na prejazd. Súd prvej inštancie z týchto dôvodov dospel k záveru, že ani v tomto konaní žalobkyňa súd prvej inštancie nepresvedčila o svojom nároku a vychádzajúc aj z § 428 veta druhá O.z., o absencii príčinnej súvislosti medzi okolnosťami za ktoré prevádzkovateľ objektívne zodpovedá, a vznikom ujmy na strane poškodenej mal za to, že je potrebné žalobu zamietnuť a ďalej zamietol návrh na výsluch znalca, ktorý vypracoval znalecký posudok, ako dôkaz nadbytočný. O návrhu na prerušenie konania bolo rozhodnuté podľa § 164 CSP, súd prvej inštancie zamietol návrh z dôvodu, že žalobkyňa uviedla len to, že začalo dovolacie konanie vo veci vedenej na Okresnom súde v Prešove pod sp.zn. 9C/9/2021, a takýto návrh považoval za nedôvodný. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP, a priznal úspešnej strane plný nárok na náhradu trov konania, v zmysle zásady úspechu.

4. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa. Svoje odvolacie dôvody dôvodila ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/ a h/ CSP. V úvode uviedla o aký nárok v predmete konania išlo, zaoberala sa aj tým, že súd prvej inštancie dominantne zamietol žalobu s poukazom na v skutkovo zhodnej veci vedenej na OS Prešov pod sp.zn. 9C/9/2021, a na KS v Prešove pod sp.zn. 7Co/32/2021. Odmietol sa zaoberať okolnosťami, ktoré žalobkyňa uviedla ako námietky voči znaleckému posudku G. E. F., a tieto uviedla aj v záverečnej reči. Nemožno preto skutkovo ustáliť rovnako veci vedené na Okresnom súde v Prešove vyššie uvedenej sp.zn. a v predmetnom konaní. To, že ide o skutkovo totožné veci je možné tvrdenie súdu prvej inštancie považovať za predčasné. Žalobkyňa vstúpila na vozovku a na priechod pre chodcov už na jej krajnici, teda 1,9 metra pred samotným jazdným pruhom, a už v tomto okamihu muselo byť vodičovi traktora zrejme, že žalobkyňa prechádza vozovkou po prechode pre chodcov. Žalobkyňa tvrdí, že zo znaleckého posudku je zrejme, že nevytvorila vodičovi motorového vozidla náhlu prekážku, nevstúpila do jeho jazdnej dráhy bez krytého výhľadu a podobne. Súd prvej inštancie vychádzal aj z priestupkového konania, a na základe týchto citoval rozhodnutia vyšších súdnych inštancií, týkajúcich sa záväznosti zistení v obdobných veciach iným orgánom, konkrétne tu, v priestupkovom konaní. Toto odôvodnenie súdu prvej inštancie neobstojí. Ďalej je potrebné sa zaoberať objektívnou zodpovednosťou vodiča a v danom prípade sa žalobkyňa domnieva, že boli naplnené podmienky § 427 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, z ktorých bolo možné vyvodiť zodpovednosť prevádzkovateľa motorového vozidla na vzniku škody na zdraví zo strany žalobkyne. V danom prípade bola žalobkyňa zrazená pohybujúcim sa motorovým vozidlom, ktoré do nej narazilo, a pri fyzickom strete s telom žalobkyne spôsobilo poškodenie na zdraví. Táto okolnosť je nepochybná, a z toho dôvodu žalobkyňa naďalej tvrdí, že škoda bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla a neboli splnené podmienky pre aplikáciu § 428 veta druhá O.z. V tomto smere neunesol dôkazné bremeno prevádzkovateľ motorového vozidla. Rozoberá aj pojem vynaloženie „všetkeho úsilia“, a v tejto súvislosti cituje liberáčne dôvody uvedené napr. v rozhodnutí R 24/1970. Podľa názoru žalobkyne už zo samotného priestupkového spisu vyplýva, že vodič traktora mohol zabrániť tomuto stretu, videl na priechode pre chodcov chodca, a na tento chodník, z ktorého vystúpila žalobkyňa na prechod bol dostupný jeho výhľad. Navyiac po tomto prechode išla aj iná chodkyňa pani A. H., s čím sa znalec vyjadril, že ani po tomto zistení nezvyšil opatrnosť a neprispôbil svoj prejazd po ceste týmto dvom skutočnostiam. Otázka organizácie dopravy a skutočnosti, že frekventovaný úsek vedie najužším centrom mesta nemôže byť vyhodnotená na ťarchu chodcov. Žalobkyňa nevstúpila na vozovku náhle zo zakrytého výhľadu vodič mohol, a bolo od neho možné spravodlivo požadovať, aby reagoval na túto

okolnosť primerane tak, aby zabránil stretu s chodkyňou. V tejto súvislosti ešte spomenul aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R3/1984. toto rozhodnutie možno tiež považovať za ustálenú súdnu prax, a preto súd prvej inštancie mal zohľadniť všetky okolnosti, liberačné dôvody, a nešlo až o také dôvody, ktoré by úplne vyvinili vodiča z jeho zodpovednosti. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenené, a žalobe v celom rozsahu vyhovieť.

5. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, a zo skutkových okolností dospel aj k správnym právnym záverom. K celkovej koncepcii a rozhodnutia súdu prvej inštancie je zrejmé, na základe akých úvah dospel k svojim zisteniam tak skutkovo, a aj právne. Preto považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie za dostatočne odôvodnené, ktoré spĺňa kritériá článku 46 ods. 1 Ústavy SR, a článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Konajúci súd sa vecne vypořiadal so všetkými námietkami žalobkyne, ale aj žalovanej strany, a dôsledne svoje rozhodnutie odôvodnil. Je zrejmé, že v rámci občiansko-súdneho konania sa dokazovaním vytvára pre konajúci súd priestor pre poznatky, ktoré môže úročiť v závere svojho rozhodnutia. V tejto súvislosti poukázal na hodnotenie dôkazov, zisťovanie skutočností rozhodujúcich pre záver súdu, rozhodnutie Ústavného súdu SR I.ÚS 52/03, a I.ÚS 97/97, 3Cdo/240/2009 a (uznesenie NS SR zo dňa 14.09.2011). Z týchto dôvodov nemožno súhlasiť s námietkami, ktoré uviedla žalobkyňa v odvolaní, ani pokiaľ išlo o skutkové zistenia, riadne rozhodnutia, ale ani o nesprávnych právnych záveroch súdu prvej inštancie. V záujme hospodárnosti súd prvej inštancie omyl pri nesprávnom právnom posúdení veci je skutočnosť, keď na základe zisteného skutkového stavu prijme súd nesprávnymi právnymi predpismi, čo v danom prípade nebolo splnené. Preto sa žalovaný nestotožňuje s odvolacími dôvodmi uvedenými v odvolaní žalobkyne.

6. Žalobkyňa sa vyjadrila k stanovisku žalovaného v tom zmysle, že vyjadrenie je všeobecné, žalovaný sa nevyjadril k najpodstatnejšiemu argumentu žalobkyne v podanom odvolaní, a to vo vzťahu k okolnostiam prípadu, ktorý nemožno stotožniť s vecou privedenou na Okresnom súde v Prešove pod sp.zn. 9C/9/2021, v spojení s odvolacím konaním Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 7Co/32/2021. Na to bolo potrebné prihliadnuť, vychádzať z posudku, vypočuť znalca, a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za predčasné. Trvá na tom, že nevytvorila náhlu prekážku a vodič mohol reagovať v dostatočnom časovom priestore. V tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutia NS SR ČR sp.zn. 25Cdo/343/2009, 25Cdo/288/2007, 25Cdo/482/2008, 25Cdo/431/2008. Podľa názoru žalobkyne neabsentuje príčinná súvislosť medzi vznikom škody, a objektívnou zodpovednosťou prevádzkovateľa vodiča. Žalobkyňa išla po prechode pre chodcov, ďalšia chodkyňa išla rovnako po prechode pre chodcov, a preto mal prispôbiť svoju jazdu vodič motorového vozidla týmto okolnostiam. Trvajú na podanej žalobe aj na dôvodoch nich uvedených, a žiadajú takto vyhovieť žalobe v celom rozsahu.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa ust. § 34 CSP, prejednal rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu prechádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378, § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dôsledne zistil skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. Na týchto skutkových a právnych záveroch sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Z obsahu spisu nateraz vyplýva nasledovné:

8. Žalobkyňa uviedla, že pri dopravnej nehode dňa 24.07.2018 v Sabinove utrpela ťažké ublíženie na zdraví, keď ako chodkyňa prechádzala cez vyznačený priechod pre chodcov, vedúci cez cestu I. triedy X/XX pri historickej budove I. J., kde došlo k zrážke s jazdnou súpravou zloženou z traktora a vlečky, ktoré viedol E. K.. Žalobkyňa súdu predložila množstvo lekárskeho správ týkajúcich sa odstraňovania následkov poškodenia zdravia spôsobených jej dopravnou nehodou dňa 24.07.2018. Z prepúšťacej správy C. L. M. K. (čl. 14) vyplýva, že počas hospitalizácie po úraze žalobkyňa prekonala delírium tremens. Aj v ďalších predložených lekárskeho správach sa uvádza, že u žalobkyne bol zistený syndróm závislosti od alkoholu.

9. Z lekárskeho posudku o sťažení spoločenského uplatnenia (čl. 28) vyplýva, že sťaženie spoločenského uplatnenia bolo u žalobkyne ohodnotené sumou 940 bodov.

10. Žalobkyňa si nárok na náhradu škody z ublíženia na zdraví z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia uplatnila u žalovaného listom zo dňa 12.05.2021, ktorý bol žalovanému doručený 18.05.2021.

11. Listom zo dňa 20.05.2021 žalovaný oznámil právnenému zástupcovi žalobkyne, že v danom prípade nie je daný právny základ nároku na náhradu škody z PZP ich poisteného. Žalobkyňa bola uznaná

vinnou zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky rozhodnutím N. I., pod sp. zn. O.:N./P..

12. Zo spisu N. L. I. Q. R. I., N. P. G. R. F., pod sp. zn. N./XXXX-X vyplýva, že dňa 27.09.2018 došlo k začatiu trestného stíhania vo veci pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona vo vzťahu ku skutku týkajúceho sa poškodenia zdravia žalobkyne, a to jej stretu s traktorom R. a plne naloženou vlečkou A., ktorú riadil vodič K..

13. Uznesením zo dňa 14.01.2019 došlo vo vzťahu k tomuto trestnému stíhaniu k postúpeniu veci na správny orgán, a to N. P. G. R. F., pretože výsledky prípravného konania preukázali, že vo veci nejde o trestný čin.

14. N. P. G. R. F. rozhodnutím zo dňa 15.05.2019 s dátumom právoplatnosti 04.06.2019 rozkazom o uložení sankcie za priestupok uznal žalobkyňu vinnou z porušenia ust. § 53 ods. 3 a ods. 4 zák. č. 8/2009 Z.z., čím spáchala priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. g) zákona o priestupkoch na tom skutkovom základe, že dňa 24.07.2018 v čase o 19:18 hodine v F. C. S. C. F. v centre mesta, ako chodkyňa prechádzala cez vyznačený priechod pre chodcov vedúci cez cestu I. triedy 1/68 pri historickej budove Piaristického gymnázia. Pri jeho prechádzaní zle odhadla dopravnú bezpečnostnú situáciu, neodhadla veľkosť a rýchlosť tam sa pohybujúcich motorových vozidiel, pričom vošla do jazdnej dráhy jazdnej súpravy zloženej z traktora značky R. a plne naloženej vlečky A., ktorého vodič E. K. vzhľadom na rozmery jazdnej súpravy, ktorú viedol, napriek intenzívnemu brzdeniu nedokázal bezpečne zastaviť, následkom čoho došlo k ich vzájomnému kontaktu, a tým k dopravnej nehode. Vodič traktora bol podrobený dychovej skúške na mieste dopravnej nehody s negatívnym výsledkom. U chodkyne A. B. bol nariadený odber krvi, kde jej bola toxikologickým vyšetrením stanovená koncentrácia etylalkoholu v krvi 2 a pol promile.

15. V zápisnici o výsluchu vodič E. K. zo dňa 09.10.2018 uviedol, že vozidlo viedol zo T. U., pričom v F. stál na hlavnej križovatke, nakoľko mal červenú. Vlečku za traktorom mal plne naloženú, nakoľko viezol obilie. Potom, čo opustil križovatku, išiel s traktorom rýchlosťou maximálne 30km/hod. V tom čase bolo pekné počasie, vozovka bola suchá a premávka normálna. Zároveň uviedol, že uvedenú cestu pozná dobre, nakoľko tadiaľ chodí dosť často. Pred ním nešlo žiadne vozidlo a plne sa venoval vedeniu vozidla. Keď bol s traktorom asi 50 metrov pred priechodom, videl tam nejakú mladú ženu prechádzať cez priechod pre chodcov z pravej strany na ľavú v smere jeho jazdy a nikoho iného pred priechodom, ani na priechode nevidel. Keď uvedenú ženu spozoroval, tak ubral nohu z plynu a ona plynule prešla na druhú stranu. Uvedená žena prechádzala cez priechod pre chodcov normálnym krokom. V čase, keď bol s traktorom už 3 až 4 metre od priechodu, tak z pravej strany mu do cesty vběhla nejaká žena, ktorú vôbec nevidel. Reagoval tak, že začal prudko brzdiť, ale keďže bol plne naložený, tak začalo s traktorom skákať, čo spôsobilo to, že súpravu zalomilo do pravej jednotky a prednou časťou traktora narazil do ženy, ktorú trafil predným závažím traktora. Na miesto nehody prišli najprv policajti, ktorý ho podrobili dychovej skúške s negatívnym výsledkom a vraveli mu, že na vine nie je on.

16. Žalobkyňa v zápisnici o výsluchu zo dňa 17.10.2018 uviedla, že trochu pochodili po ceste a následne išli spoločne ku kamarátke V. K., ktorá býva na S. XX. C. O. XX. Tam posedeli asi pol hodiny, pričom vypili asi 2 štamperlíčky pálenky. Po uvedenej návšteve ona a A. H. sa odobrali k jej vozidlu, ktoré mala zaparkované v meste pri P.. Už skôr sa dohodli, že ju zoberie do E., kde býva aj ona. Do mesta prechádzali cez L. J.. Keď prišli pred reštauráciu, chceli prejsť na druhú stranu cesty smerom ku kostolu a P., kde mala A. odparkované vozidlo. A. išla asi 1 meter pred ňou, pretože má dlhšie nohy a chodí tak stále. Keď prišli k uvedenému priechodu, A. išla jeden meter pred ňou a ona išla za ňou. Pred vstupom na priechod pre chodcov sa pozerala do obidvoch strán, či môže cez priechod prejsť, nakoľko si nevšimla žiadne vozidlo a ani traktor, vošla na priechod pre chodcov a chcela prejsť. Išla cez priechod normálnym krokom, nebežala.

17. Z výsluchu A. H. zo dňa 09.11.2018 vyplynulo, že bola s A. B. na návšteve u kamarátky V. K.. A. B. mala vypíť asi 3 štamperlíčky vodky. Po ukončení návštevy išli do mesta, keďže A. H. mala zaparkované auto na ul. L.. Do mesta prechádzali cez L. J.. Svedkyňa išla rýchlejšim krokom, nakoľko stále chodí rýchlo a kamarátka A. B. išla asi 2 kroky za ňou. Pred L. J. sa nachádza aj priechod pre chodcov, cez ktorý prechádzali na druhú stranu. Pred vstupom na priechod pre chodcov sa riadne pozrela do ľavej strany a v diaľke videla nejaké vozidlo. Nevnímala, o aké vozidlo sa jednalo, ale bolo dostatočne

ďaleko asi 15 metrov, aby prešla cez priechod bezpečne. Cez priechod prechádzala plynule, pričom pred priechodom nestáli. Anka bola asi 2 kroky za ňou. Ona išla cez priechod pre chodcov asi keď bola 1 krok od jeho konca. Počula brzdenie. Následne sa pozrela do pravej strany a svoju kamarátku už na priechode nevidela.

18. V trestnej veci bol spracovaný aj znalecký posudok č. XX/XXXX, z ktorého vyplýva, že znalecký posudok je spracovaný iba na základe výpovedi jednotlivých osôb bez ich overenia vyšetrovacím pokusom.

19. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že vzhľadom na priebeh cesty a polohu traktora v čase vstupu žalobkyne na okraj vozovky je odôvodnené poukázať na vytvorené technicky primerané podmienky pre spozorovanie tohto traktora, ale aj vyhodnotenie aktuálnej rýchlosti jeho jazdy, a to aj k aktuálnemu hluku odvaľujúcich sa pneumatík tohto traktora a jeho vlečky pri uvedenej rýchlosti jazdy. Ak chodkyňa daný traktor nevidela a ani nepočula hluk súvisiaci s jeho jazdou, potom tento stav je možné pripísať jej aktuálnemu stavu (v krvi potvrdená koncentrácia etylalkoholu 2 a pol promile). S poukázaním na povinnosť chodkyne „chodci, ktorí prechádzajú cez priechod pre chodcov, musia brať ohľad na prichádzajúcich vodičov najmä tým, že neprechádzajú jednotlivo, ale v skupinách. Chodec nesmie vstupovať na vozovku, a to ani pri použití priechodu pre chodcov, ak vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel nemôže cez vozovku bezpečne prejsť“, je technicky preukázateľné tvrdenie, že chodkyňa vzhľadom k aktuálnej rýchlosti jazdy traktora na vozovku vstúpila vo vzdialenosti kratšej, ako bola potrebná na jej bezpečné prejdenie. Čiže chodkyňa svojím vstupom na vozovku vodičovi traktora s plne naloženou vlečkou jazdiacemu rýchlosťou 36 až 37 km za hodinu vytvorila nebezpečnú prekážku, po ktorú on v uvedenej rýchlosti nebol schopný zastaviť ani využitím brzdzenia uvedenej jazdnej súpravy na hranici adhézných možností. Samotná chodkyňa B. v predloženej výpovedi uviedla, že na priechod vstúpila za pred ňou idúcou chodkyňou H., čiže naprieč cestou, nešla v skupinke, ale jednotlivo. Vstup na vozovku chodkyne B. vo vzdialenosti kratšej, ako bola potrebná pre bezpečné prejdenie naprieč vozovkou, ako aj jej samotné prechádzanie vo vzdialenosti 1,8 až 2 metre za pred ňou idúcou chodkyňou H., je odôvodnené označiť ako nesprávne prvky v technike prechádzania naprieč vozovkou uvedenou chodkyňou.

20. Technicky je preukázateľné tvrdenie, že vodič traktora zareagoval na vstup chodkyne na vozovku včas. To je v čase, keď táto chodkyňa sa nachádzala na rozhraní okraja krajnice a vozovky štátnej cesty G.. Aj napriek včasnej reakcii vodiča traktora, vzhľadom k rýchlosti traktora s pripojeným plne naloženým prívesom s obilím v rozmedzí 36 až 37 km/hodina, traktor nebolo možné ani intenzívnym brzdením s maximálne dosiahnuteľným brzdným spomalením zastaviť po koridor chôdze prechádzajúcej chodkyne. Potom pri vyhodnocovaní možnosti zabránenia zrážke zo strany vodiča traktora v úvahu prichádza len jazda v mieste reakcie nižšou rýchlosťou. Vzhľadom k aktuálnemu stavu chodkyne, čiže stavu, pri ktorom smer a rýchlosť jej chôdze, ale ani ďalšie konanie nie je možné jednoznačne odhadnúť, v úvahu prichádza len priestorové zabránenie zrážke, to je také zabránenie, kedy traktor s pripojenou vlečkou je schopný najneskoršie v mieste zrážky zastaviť. Na základe týchto východiskových podmienok a pri rovnakej reakcii traktoristu, ako v čase vzniku dopravnej nehody, je možné potvrdiť rýchlosť jazdy, z ktorej je možno priestorovo zrážke zabrániť pri polohe čela traktora približne 11 metrov pred vyznačeným priechodom pre chodcov v čase vstupu chodkyne na vozovku, maximálne 24 km za hodinu.

21. Do pozornosti je ale potrebné dať aj tieto okolnosti, že aktuálne konštrukčné parametre cesty a rozhládové pomery vodičov vozidiel posudzovaným úsekom umožňujú bezpečne jazdiť aj maximálne povolenou rýchlosťou, pričom sa jedná o cestu prvej triedy s pomerne vysokou intenzitou premávky. Traktor s plne naloženým prívesom nemá vytvorené podmienky pre výraznejšiu akceleráciu a od križovatky so svetelnou signalizáciou uvedenému priechodu predchádzajú dva vyznačené priechody pre chodcov. Čiže, ak by pred každým vyznačeným priechodom rýchlosť traktora mala klesať minimálne na 24 km za hodinu, nedokázal by v posudzovanom úseku ani jazdiť vyššou rýchlosťou a pri jednopruhovej jednosmernej ceste všetky vozidlá by museli jazdiť len za ním, čím by sa výrazne obmedzila plynulosť cestnej premávky. Mimo otázky primeranej rýchlosti, ktorá je otázkou právnou, technicky je odôvodnené techniku jazdy vodiča traktora označiť ako správnu. Pri riešení otázky, čo spôsobilo kolíznu situáciu je možné potvrdiť, že kolízna situácia bola vyvolaná technikou chôdze chodkyne B., ktorá svojím vstupom na pravý okraj vozovky vo vzdialenosti 14 až 15 metrov pred prichádzajúcim traktorom vzhľadom k jeho aktuálnej rýchlosti znemožnila vodičovi traktora zabrániť jej zrážke. Pri posudzovaní možnosti zabránenia zrážke zo strany chodkyne B. je odôvodnené poukázať na kvalitatívne lepšie východiskové

podmienky pre zabránenie samotnej zrážke, kde vzhľadom na šírku krajnice 1,9 metra a aktuálnu rýchlosť traktora, jeho veľkosti a charakteristickému zvuku, táto chodkyňa mala dostatok času, ale aj priestor na vyhodnotenie aktuálnej dopravnej situácie k vyhodnoteniu, či jej vstup na vozovku bude bezpečný a či nie je vhodné aj napriek vyznačenému priechodu pre chodcov vykonať až prejazde traktora s vlečkou v čase, keď to bude pre ňu bezpečné.

22. Žalobkyňa si voči žalovanému už uplatňovala nárok na náhradu bolestného za poškodenie zdravia, ktoré utrpela pri predmetnej dopravnej nehode v konaní vedenom pod sp. zn. XX/X/XXXX. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 03.06.2021 žalobu o jej nároku zamietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania má za to, že jedinou a výlučnou príčinou vzniku škody bolo nesprávne konanie žalobkyne a spôsob jej vbehnutia na priechod pre chodcov v čase, keď vzdialenosť medzi ňou a motorovým vozidlom bola tak malá, že napriek dodržaniu všetkých povinností vodiča a jeho včasnej a správnej reakcii nebolo možné nehode zabrániť.

23. Uvedený rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.02.2022 pod sp. zn. XXX/XX/XXXX.

24. Podľa § 420 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

25. Podľa § 427 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

26. Podľa § 441 Občianskeho zákonníka, Ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

27. Podľa § 53 ods. 2 zák. č. 8/2009 Z.z., chodci, ktorí prechádzajú cez priechod pre chodcov, musia brať ohľad na vodičov prichádzajúcich vozidiel najmä tým, že neprechádzajú jednotlivito, ale v skupinách. To platí aj voči vodičom odbočujúcim na cestu, cez ktorú chodci prechádzajú. Chodec nesmie vstupovať na vozovku, a to ani pri použití priechodu pre chodcov, ak vzhľadom na rýchlosť a vzdialenosť prichádzajúcich vozidiel nemôže cez vozovku bezpečne prejsť. Iným účastníkom cestnej premávky ako chodcom je používanie priechodu pre chodcov zakázané, ak v § 55a ods. 2 nie je ustanovené inak.

28. Podľa § 53 ods. 4 zák. č. 8/2009 Z.z., pred vstupom na vozovku sa chodec musí presvedčiť, či tak môže urobiť bez nebezpečenstva, a len čo vstúpi na vozovku, nesmie sa tam bezdôvodne zdržiavať ani zastavovať. To platí na priechode pre chodcov i mimo neho. Chodec nesmie prekonávať zábradlie ani iné zábrany.

29. Súčasťou princípu právnej istoty, vyplývajúceho z čl. 1 ods. 1 ústavy je požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach, dala rovnaká odpoveď. Ak všeobecný súd rozhodne v obdobných veciach odlišným alebo protichodným spôsobom, bez zdôvodnenia odlišného stanoviska prijatého v takejto obdobnej veci, poruší základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. (nález Ústavného súdu SR z 15. júna 2016, č. k. II. ÚS 19/2016-40).

30. Žalobkyňa namietala predovšetkým nesprávny postup súdu prvej inštancie, ak vychádzal z názoru, že predmet konania a konanie vedené na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 9C/9/2021 sú skutkovo totožné, preto je samozrejmé, že právne posúdenie a závery majú byť totožné. Rozhodnutie je predčasné, súd prvej inštancie nesprávne hodnotil vykonané dôkazy, hlavne znalecký posudok a výsluch svedkyne H..

31. Škodová udalosť nastala pred piatimi rokmi, v roku 2018 a následne prebehlo dokazovanie počas trestného stíhania. Obsah spisu N. I. R. I., N. F. sp. zn. N./XXXX-X svedčí o dôslednom vyšetrení nehody, za účasti žalobkyne a vo výsledku bolo právoplatné rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.6.2019. Súčasťou priestupkového konania bol aj znalecký posudok č. XX/XXXX G. E. F. a výsluch svedkyne H., ich vypočutie súdom prvej inštancie po štyroch rokoch od nehody, odvolací súd považoval za nedôvodné, vzhľadom na uplynutie času a ich výsluch by s odstupom času nepriniesol jasnejšie závery o udalosti.

32. Otázka príčinnej súvislosti resp. zbavenia sa zodpovednosti za škodu zo strany vodiča motorového vozidla vyplynula z vyššie uvedeného priestupkového konania, v ktorej sa orgán činný v trestnom konaní vysporiadal k príčine a zavineniu pri strete žalobkyne a motorovej súpravy. Závery priestupkového konania a závery znaleckého posudku sú jednoznačné, čo oprávňovalo súd prvej inštancie k zamietnutiu žaloby. Pri hodnotení dôkazu znaleckým posudkom nemôžu súdy hodnotiť odborné závery, ku ktorým znalec dospel z hľadiska ich správnosti. Posudzujú iba úplnosť posudku vo vzťahu k zadaniu, logické odôvodnenie jeho záverov, a súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi.

33. Ak sa nárok žalobkyne odvíja od objektívnej zodpovednosti, ktorá má spočívať v prevádzke motorového vozidla, potom je nutné konštatovať, že táto okolnosť bola vyvrátená v trestnom konaní, ktoré následne bolo skončené právoplatným rozhodnutím v priestupkovom konaní (žalobkyňa bola uznaná za vinníčku nehody).

34. Žalobkyňa v odvolaní ďalej namietala predčasnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, nevypočutie znalca s tvrdením, že zo znaleckého posudku nevyplýva, že žalobkyňa spôsobila na ceste náhlu prekážku. Tento záver však bohužiaľ zo znaleckého posudku nevyplýval a znalec dospel k opačnému záveru. Výsluch znalca by neznamenal iný záver k tak dôležitej okolnosti ako je zodpovednosť za vznik dopravnej kolízie, ktoré sa udiala v roku 2018 za situácii, že závery posudku bolo možné namietat' v trestnom konaní, keďže žalobkyňa bola v konaní právne zastúpená.

35. Súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi účastníkov a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi odhľadie možnosti konať pred súdom, pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Toto oprávnenie súdu sa neviaže na návrhy účastníka konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14. 9. 2011, sp. zn. 6 Cdo 153/2011).

36. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 – A , s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 – B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

37. Z týchto dôvodov považoval odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny a ako taký ho potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

38. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní mala úspech žalovaná, ktorej trovy v odvolacom konaní nevznikli, preto rozhodol tak, že nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania žiadnej zo strán sporu.

39. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).